

VIENAS

GEŠTANT PASKUTINIAM ŽVAKIGALIUI po durimis kažkas pakiša popieriaus skiautę.

Užvertusi knygą nutipenu prie durų, basomis kojomis judama akmenų vėsa. Popieriuje rašalu parašytas ir išsiliejęs vienintelis žodis – „arklidės“. Vos spėjau jį perskaityti ir žvakės liepsnelė, paskutinįkart suplazdėjusi, užgeso.

Šypsodamasi puse lūpų išsineriu iš ilgų vilnonių naktinių ir apsivelku pilką kambarinės uniformą – šitai taip gerai moku, kad prijuostę galiu be vargo užsirišti ir tamsoje. Apgraibomis po pagalve pakišu knygą, kurią... na, tarkime, pasiskolinau iš karališkosios bibliotekos. Tada įsispiriu į darbinius batus ir, iš lėto švintančiame danguje žibant paskutinėms žvaigždėms, skubu į arklides galvodama, kaip gerai, kad nuo upės pučiantis vėjas vis dar vasariškai šiltas.

Man pasiekus milžiniškas kalkėmis nubaltintas arklidžių duris, iš už kampo išnyra ranka ir įsitempia mane gilyn į tamsos kišenę.

Cypteliu ir mano pirštai jau siekia prijuostės kišenės, bet už nugaros išgirdusi tylų pažįstamą kikenimą palieku peilį kur buvusį.

– Rovanai!

– Atsiprašau, – atsiliepia jis, nors iš balso nepasakysi, kad apgailestauja. – Dar kiek, ir būtum mus išdavusi.

Atsisuku į jį, o jis tik paragina: „Eime!“, ir jau tempia mane palei arklidžių sieną link mažesnių kitoje pastato pusėje esančių durų.

Tuščią gardą apšviečia vienintelė žvakelė, atsargiai pastatyta ant ką tik nušluotų grindų. Šalia jos padėta poliruoto medžio šachmatų lenta.

Mano akys nušvinta. Greit nueinu į kitą gardo pusę ir atsisėdu šalia juoda spalva dažytų figūrų.

– Turiu tik valandą iki rytinės pamainos.

Tai bus ne pirma mano bemiegė naktis, praleista skaitant ir leidžiant laiką su Rovanu.

– Pakankamai laiko man tave įveikti, – atsako jis šlumštelėdamas ant žemės šalia baltosios rinktinės.

Dabar pakanka šviesos jį matyti – netvarkingus šviesius plaukus, žandikaulį it šešėlis dengiančius barzdos šerius, putlias lūpas, kuriose šmėžuoja įžūli šypsenėlė. Ir, žinoma, jo tviskančias mėlynas akis: Melė sako, kad jose šokinėja velniukai, bet man jos visada atrodo nekaltos. Nė vienas karališkosios šeimos narys, noriai besibičiuliuojantis su kambarine, negali būti toks jau blogas.

Jo drabužiai suglamžyti, marškinių apykaklė prasegta – atrodo labiau nevala negu princas, bet net ir toks susivėlęs jis man žavus. Akivaizdu, kad nemiegojo (ar bent jau kažką veikė) visą naktį.

– Na, – pakeliu antakį, – ir ką gi čia tvarkei... atsiprašau, darei? Į lovą tikrai nebuvai atsigulęs.

Rovanas visą dėmesį sutelkęs į lentą, įtemptai mąsto, kokią daryti pirmą ėjimą, ir į mano klausimą neatsako. Tačiau jo ausys parausta.

– Begėdis.

Jis trukteli pečiais.

– Ir ką gi man daryti? Sedrikas gyvena savo pasaulyje, Belė su manimi beveik nesikalba, Ašeris užsiėmęs – vadovauja sargybai ar užsiima kitokiom nesąmonėm, kaip paskirta tėvo, o Sorenas...

Staiga jis nutyla. Bet aš žinau šio sakinio pabaigą.

O Sorenas negyvas.

Nuo to laiko, kai princas Sorenas nukrito – arba, jei tikėsime paskalomis, nušoko – nuo Senojo bokšto, praėjo pusė metų. Visa širdimi užjaučiu Rovaną. Jiedu su vyriausiu broliu nebuvo artimi – būdamas sosto paveldėtojas Sorenas intensyviai mokėsi karaliauti, – bet Rovanas lygiuodavosi į jį.

Visi lygiuodavosi.

Princas Sorenas buvo auksinis Lumarijos karalystės sūnus: dailus, pasitikintis savimi, malonus. Jo mirtis sukrėtė visą karalystę, o Rovanui dėl to buvo dar sunkiau. Jam teko tvarkytis ne tik su savo, bet ir su visų aplinkinių širdgėla. Be to, negelbėjo ir tai, kad jiedu atrodo – atrodė – tokie panašūs. Rovanas netgi sakė, kad kurį laiką negalėjo žiūrėti į save veidrodyje.

Darydama pirmąjį ėjimą paklausiu:

– Kaip jaučiasi karalius?

Nuo tada, kai žuvo Sorenas, karaliaus Oktavijaus beveik nematyti. Niekas nežino, kas jį kamuoja, bet aišku, kad Soreno mirtis nekaip atsiliepė jo sveikatai.

– Porą dienų su juo nekalbėjau. Jis nepageidauja lankytojų, – Rovanas pastumia vieną iš savo pėstininkų. – Bet tikiuosi, kad jis atgauna jėgas, nes vakar buvo dar vienas protestas. Jam reikia atsakyti.

– Maniau, princas Ašeris pasiuntė karius...

Rovanas perbraukia pirštais sau per plaukus.

– Taip ir buvo, bet be tėvo sutikimo jis daugiau nieko padaryti negali. Be to, kas gali pasakyti, kad pasiūsti karius yra tinkamas atsakas? Juk iš tiesų smurto mes nenorime. Tie protestai kol kas iš esmės buvo taikūs... o jei kariai pultų, viskas baigtųsi katastrofa. Aš manau... na, nesvarbu, ką manau. – Staiga jis pasirodo baisiai nuvargęs. – Juk manęs niekas neklaus. Žinoma, kad Ašeris nori pademonstruoti jėgą.

– Pastaruoju metu jam tai gerai sekasi, – ištariu nė neslėpdama pasibjaurėjimo. Po Soreno mirties Ašeris tapo piktas, ūmus ir kerštingas. Jis atleido mažiausiai tris savo kamerdinerius ir dvi savo sužadėtinės kambarines. Nuolat siuntinėja karius papildomai treniruotis arba bauginti protestuotojų. Bet jis ne visada toks buvo. Irztu, kad man taip rūpi, jog jis pasikeitė. Tarytum *man* dėl to būtų koks skirtumas.

Rovanas pavarto akis. Kitaip nei brolis, jis, atrodo, visiškai nepasikeitė. Visada būdavo šiltas, patrauklus ir padykęs. Tai princas, krėsdavęs išdaigas savo auklytei ir mėgdavęs slapčia pabėgęs iš pilies mokytiis žaisti kortomis su arklininkais.

– Rube, – taria jis su priekaištu balse, – ne tam tave išviliojau iš pilies, kad kalbėčiau apie politiką. Nebūk ir tu nuoboda.

– Atsiprašau, aš pati iš pilies išsiviliojau.

Jo ranka sustingsta virš žirgo.

– Tiesa. Gudrumas yra viena iš mėgstamiausių tavo savybių. Tačiau ir jis turi ribas.

– Tai buvo paukštis, ne aš, ir tu tai žinai.

Jis nusijuokia.

Prieš penkerius ar šešerius metus viename medyje pilies sodų pakraštyje nutūpė pelėda – taip jau nutiko, kad tame medyje tuomet slėpiausi ir aš. Kai suklyčiau ir neišsilaikiau, nukritau

tiesiai Rovanui po kojom išsiduodama, kad jį sekiau. Jis nusprendė manęs už šį nusižengimą nebausti. Vietoj to paprašė iš virtuvės nukniaukti dar keletą garsiųjų Melės pyragėlių su persikais.

Mano nusikaltėlės karjera greitai baigėsi, tačiau mūsų draugystė tęsiasi iki šiol.

– Na, tai kuri knyga tau neleido užmigti šįkart? – paklausia jis. – Vienas iš motinos meilės romanų?

Papurtau galvą gailėdamasi, kad nesu palaidais plaukais, taip jie paslėptų mano raudonį. Nederėjo pasakoti jam apie knygą, kurią radau viename dulkiname bibliotekos kampe, padėtą šalia keleto senų karalienės dienoraščių. Pavadinti jį meilės romanu būtų per silpna. Dar niekada – nei lig tol, nei vėliau – nesu skaičiusi nieko tokio... atviro. Jis, žinoma, pareikalavo, kad, užuot gražinusi knygą bibliotekon, atiduočiau jam. Nė neabejoju, kad tai, ką joje perskaitė, sugebėjo pritaikyti praktiškai.

Kol vėl nepradėjo manęs erzinti, papasakoju jam apie knygą, kurią skaičiau gavusi jo raštelį, – tai knyga apie dingusią princesę ir jos žygį sustabdyti karalystę užgrobusią piktąją karalienę. Taip man pasakojant žaidžiame toliau, kol į mūsų gardą įsibrauna plonytis, bičiuliškas saulės spindulėlis, o aš ant šono paguldau jo karalių.

– Gerai, viskas, – nutaria Rovanas. – Atsisakau daugiau su tavim žaisti. Per gerai žaidi.

Išsišiepiu.

– Šįkart tikrai pripažįsti pralaimėjęs? Neaiškinsi, kad „leidai“ man laimėti arba kad tavo ranką buvo užvaldžiusi Didžiojo išdaviko dvasia?

Jis pargriūva atbulas ant plūktos žemės ir, rankas sunėręs už galvos, išsitiesia.

– Naktis baigiasi. Kodėl taip ryškiai šviečia saulė? – sudejuoja jis.

Pakylu ant kojų.

– Eik, lįsk lovon. Kai kas iš mūsų turi dirbti.

Man einant pro šalį jis sugriebia mano kulkšnį.

– Žiūrėk, kad kokia piktoji karalienė tavęs nepagrobtų.

– Tikėkimės, tavo motina mūsų nesuras, – atšaunu.

Jis nusijuokia.

– Ar tik nepavadinai mano motinos piktąja? – Man nespėjus pradėti teisintis, jis sukikenęs priduria: – Nors, tiesą sakant, neklysti. Ar žinai, kad vakar jos paliepimu gavau bučiuoti kūdikius? Tikrus kūdikius, Rube. Kažkokio garbaus užsieniečio palikuonis. Bjaurūs seiliai.

Karališkoji Lumarijos šeima daug suvaržymų nepatiria, bet reikia pripažinti, kad karalienė Narisa kartais skiria Rovanui vykdyti karališkąsias pareigas vadindama tai bausme.

Koks siaubas.

Teatrališkai sudrebėjęs jis mane paleidžia, keliu užkliudydamas ir išbarstydamas mūsų žaidimo figūras.

– Ša, – įspėju. – Ne dėl karalienės turime sukti galvą. Jei vyriausiasis žirgininkas vėl mane sugaus, žadėjo priversti šveisti gardus, kai atliksiu savo įprastas pareigas.

Ko jau ko, bet tokio darbo po bemiegės nakties *tikrai* nenorėčiau dirbti. O ir apskritai nenorėčiau.

Rovanas surimtėja. Jis taip pat puikiai žino, kad rizikuoju būtent aš. Karalienė Narisa galbūt pliaukštelėtų jam per ranką ar priverstų pabučiuoti kokį kūdikį, bet jo pragyvenimo šaltinis ant kortos tikrai nestovi.

Patyliukais atsisveikinusi su Rovanu nuskubu prie arkli-džių durų ir išeinu į lauką, ten mane pasitinka pirmieji šilti

saulės spinduliai. Jau gerokai šviesiau, taigi ir vėliau, nei maniau. Šūdas.

Virtuvės kiemas – greičiausias kelias prie tarnų durų ir pusryčių, kuriuos tikiuosi gauti iki pradėdama darbus.

Eidama artyn jaučiu, kaip pilve lyg akmuo nugula. Vartai praviri. Vadinasi... įlekiu kieman, bet jau per vėlu.

Visur tykšo kraujas.

PAČIAME KRAUJO KLANO VIDURYJE tarp sudraskytos mėsos gabalų dantis šiepia kojotas, iš nasrų kapsi raudoni lašai. Savo riksmu visiškai nesutrukdam jam puotauti. Sugraibiusi peiliuką, kurį nešiojuosi prijuostės kišenėje, atsivėdėjusi iš visų jėgų jį palaidžiu. Kliudau žvėrį ir jis pabūgęs galiausiai pasprunka, tačiau žala jau padaryta.

Mylimiausias princo Ašerio šuo išmoko atsklęsti vartų velkę, o jiems prasivėrus į virtuvės kiemą dažnai įlenda pačių įvairiausių kenkėjų: gyvačių, žiurkių, barsukų. Praėjusią savaitę buvo užsukusi lapių šeimynėlė. Tądien praradome pusę karališkųjų vištų.

Šiandien krito mūsų geriausia peliautoja ir jos vaikučiai – vos keletas savaičių kačiukai. Drebančiomis iš pykčio rankomis imuosi valyti skerdynių vietą.

Kažkas tyliai sucypsi, kruvinų kailių krūvoje pastebiu kažką judant. Vienas kačiukas liko gyvas. Neįmanoma pamatyti, ar jis rimtai sužeistas, nes labai jau kruvinas, bet aš jį paimu ir nusinešu prie šulinio nuprausti. *Kvėpuok, mažyli. Kvėpuok.*

– Liaukis, Rube! – šūkteli Hesa. – Niekio čia nepadarysi, gali nebent greitai užbaigti jo kančias.

Įdėmiai apžiūriu kačiuko kūnelį, aptaškytą jo mamos krauju, ir mintyse pamatau kitą kūdikį, paliktą vienai vieną per karą

nuniokotų namų griuvėsiuose. Jei nepažįstamasis, radęs mane, verkiančią negyvos mamos glėbyje, būtų ir su manimi pasielgęs taip pat „gailestingai“ ...

Na, taip. Hesa naujokė. Melė būtų supratusi, kad kačiukas kelias su manimi, ir velniop tokį gailestingumą.

Mirtis niekada nereiškia gailestingumo.

– Na, dar pažiūrėsim, – tariau praeidama ir alkūne pastumdama ją į šalį. Turiu per tris minutes pasiruošti kitą prijuostę, surasti ožkų pieno kačiukui ir pakilti į karališkosios šeimos biblioteką, kur manęs laukia darbai, kitaip atsiliksiu visai dienai.

Vadinasi, pusryčiauti laiko nėra. Velnias.

Mano rankose sukniaukia išalkęs kačiukas.

– Nedrįsk to kiemo katino šerti mano koše, – man už nugaros bamba Hesa.

– Nesijaudink, jos prie tavosios košės neprileisiu. – Pastvėrusi švarią šluostę pamirkau ją ant stalo stoviničiame piene. Hesa piktai purkštauja, kai kačiukui paduodu žįsti pienu sudrėkintą audeklą.

– Nusivilsi, mergyt. Tokie jauni kačiukai likę be mamos žūsta. Pati žinai, – Hesa su pilnu glėbiu žalumynų iš daržo pasuka link milžiniškos krosnies, kur ruošiamas maistas.

– Koks dar kačiukas? – paklausia Sara, įlėkusi pastverti padėklo su maistu pagrindinei menei. Jos kasa jau išsipynusi ir stori rudi plaukai dabar garbanomis supa veidą. Ji – viena iš Hesos parankinių, tad jai diena prasideda dar anksčiau nei man.

Pakėlusį aukštyn parodau trispalvį pūkų kamuoliuką.

– Princo Ašerio šuo šįkart įleido kojotą. Man pavyko išgelbėti tik vieną.

– Verčiau paslėpk jį. Braisonas šįryt šėlsta. – Sara kilsteli antakį. – Karaliui naktis buvo prasta.

Braisonas, karaliaus prievaizdas, *visada* šėlsta. Jo plaukai nuolat pasišiaušę, nes neramios jo rankos juos pešioja į visas puses, o akys nuolat pasruvusios krauju nuo vyno, kuriuo jis paslapčia malšina pyktį.

Hesai nuo ilgojo stalo linkteli karališkojo maisto ragautojas Garetas.

– Gardu. Viskas gerai.

Hesa pastveria padėklą su maistu.

– Sara, nešk į karaliaus apartamentus! – šūkteli ji, bet ši jau išbėgusi iš virtuvės.

– Aš galiu nunešti.

Įsikišusi kačiuką į prijuostės kišenę paimu iš jos padėklą.

Tarnų laiptais užlipusi į pirmą aukštą nuskubu per Didžiąją menę, tada – koridoriumi, vedančiu per visą pilį ir einančiu tarp jos dviejų aukštų, apvalių bokštų. Šiauriniame bokšte didikų miegamieji, o didžioji Senojo bokšto dalis tuščia – ten tėra keletas sandėliukų ir retai kada naudojamų kambarių, skirtų tiems, kuriuos karalius nori nubausti. Šioje vidurinėje dalyje netoli Didžiosios menės ir gyvena karališkoji šeima. Karaliaus Oktavijaus miegamasis yra pačiame viduryje, pro jo langus matyti kelias į Ryviną – judriausią Lumarijos uostą, o už jo – tolumoje tviskananti Talaso upės juosta.

Priėjus pagrindinį koridorių sprandą paglosto vėsaus vėjo gūsis. Išgirdusi tolumoje tyliai aidintį kažkieno juoką akimirką stabteliu.

Sudrebėjusi apsidairau, bet nepamatau nė vieno praviro langgo, o milžiniškos karaliaus apartamentų durys kaip visada tvirtai užtrenktos. Šiandien prie jų budi Dreikas – stovi išsitempęs, su odiniais šarvais.

Nusipurtau, kad kiek apraminčiau nervus, ir prieinu prie jo.

– Labas rytas, – pasisveikinu duodama padėklą. – Sunki naktis?

Dreikas trukteli pečiais. Jis nelabai kalbus. Jaunesni sargybiniai labiau linkę liežuvausti.

Pabeldęs į duris jis įsliūkina į karaliaus apartamentus, o aš siauruoju koridoriumi patraukiu atgalios, kur manęs laukia priešaušrio prieblandoje paskendusi karališkoji biblioteka.

Didžiuliam kambaryje, kuriame paprastai vyksta uždari karališkosios šeimos susibūrimai, dabar tylu ir tuščia – ore tvyro tik lengva pypkės tabako užuomina. Karalius Oktavijus visada primygtinai reikalauja, kad būtent šis kambarys kiekvieną dieną būtų sutvarkytas pirmiausia. Padedu kačiuką ant vienos iš palei židinių išrikiuotų kėdžių aukšta atkalte. Ji priešinasi, nenori skirtis su mano kūno šiluma, bet netrukus vėl ima žįsti piene pamirkytą audeklą.

Paskubomis užkuriu ugnį, nuo knygų lentynų nuvalau dulkes ir perbraukiu šluota per šaltas akmenines grindis su plonyčiais kilimais, prieš daugelį metų atvežtais iš kažki kokios tolimos šalies; jų ryškios spalvos ligi šiol neišblukusios.

Nušluostyti dulkes nuo stalo palei židinių pasilieku pabaigai, širdis krūtinėje daužosi vis tankiau.

Pagaliau stabteliu ir įdėmiai pažiūriu į žaidimo lentą, padėtą ant poliruoto jo paviršiaus.

Kažkas paėjo obsidiano bokštu ir nukirto marmurinį žirgą.

Mano žirgą.

Ką čia išdirbinėji? Atidengei savo karalienę.

Spoksau į lentą įsivaizduodama visus galimus ėjimus, kiekvieną galimą baigtį.

Ir pagaliau viską suprantu.

Ak. Gudriai.